

Закон України Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України

Цей Закон визначає правові, економічні та організаційні засади формування цілісної системи прогнозних і програмних документів економічного і соціального розвитку України, окремих галузей економіки та окремих адміністративно-територіальних одиниць як складової частини загальної системи державного регулювання економічного і соціального розвитку держави. Законом встановлюється загальний порядок розроблення, затвердження та виконання зазначених прогнозних і програмних документів економічного і соціального розвитку, а також права та відповідальність учасників державного прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку.

Розділ I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ **Стаття 1. Визначення термінів**

У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:

державне прогнозування економічного і соціального розвитку - науково обгрунтоване передбачення напрямів розвитку країни, окремих галузей економіки або окремих адміністративно-територіальних одиниць, можливого стану економіки та соціальної сфери в майбутньому, а також альтернативних шляхів і строків досягнення параметрів економічного і соціального розвитку. Прогноз економічного і соціального розвитку є засобом обгрунтування вибору тієї чи іншої стратегії та прийняття конкретних рішень державними органами, органами місцевого самоврядування щодо регулювання соціально-економічних процесів;

програми економічного і соціального розвитку - державні цільові програми економічного, соціального розвитку, програми економічного, соціального розвитку Автономної Республіки Крим, областей, районів, міст;

прогнозні та програмні документи економічного і соціального розвитку - документи, що відповідають вимогам законодавства України щодо документів і відображають прогнози та програми економічного і соціального розвитку;

учасники державного прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку - органи державної влади, які розробляють, затверджують і здійснюють прогнозні та програмні документи економічного і соціального розвитку, а саме: Кабінет Міністрів України, центральні органи виконавчої влади, що забезпечують формування та реалізують державну політику у сфері

економічного і соціального розвитку, інші центральні органи виконавчої влади, Рада міністрів Автономної Республіки Крим, місцеві державні адміністрації та органи місцевого самоврядування.

Стаття 2. Принципи державного прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку

Основними принципами, на яких базується державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку, є:

принцип цілісності, який забезпечується розробленням взаємоузгоджених прогнозних і програмних документів економічного і соціального розвитку України, окремих галузей економіки та окремих адміністративно-територіальних одиниць на коротко- та середньостроковий періоди і на більш тривалий період;

принцип об'єктивності, який полягає в тому, що прогнозні та програмні документи економічного і соціального розвитку розробляються на основі даних органів державної статистики, центральних органів виконавчої влади, що забезпечують формування та реалізують державну політику у сфері економічного і соціального розвитку, інших центральних і місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, а також звітних даних із офіційних видань Національного банку України;

принцип науковості, який забезпечується розробленням прогнозних і програмних документів економічного і соціального розвитку на науковій основі, постійним удосконаленням методології та використанням світового досвіду в галузі прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку;

принцип гласності, який полягає в тому, що прогнозні та програмні документи економічного і соціального розвитку є доступними для громадськості. Інформування про цілі, пріоритети та показники цих документів забезпечує суб'єктів підприємницької діяльності необхідними орієнтирами для планування власної виробничої діяльності;

принцип самостійності, який полягає в тому, що місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування в межах своїх повноважень відповідають за розроблення, затвердження та виконання прогнозних і програмних документів економічного і соціального розвитку відповідних адміністративно-територіальних одиниць. Прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку забезпечує координацію діяльності органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування;

принцип рівності, який полягає в дотриманні прав та врахуванні інтересів місцевого самоврядування та суб'єктів господарювання всіх форм власності;

принцип дотримання загальнодержавних інтересів, який полягає в тому, що органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування повинні здійснювати розроблення прогностичних і програмних документів економічного і соціального розвитку виходячи з необхідності забезпечення реалізації загальнодержавної соціально-економічної політики та економічної безпеки держави.

Стаття 3. Законодавство про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку

Правовою основою державного прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку є Конституція України, цей Закон, інші закони України та підзаконні нормативно-правові акти, прийняті на їх виконання.

Розділ II. ПРОГНОЗНІ І ПРОГРАМНІ ДОКУМЕНТИ ЕКОНОМІЧНОГО І СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ

Стаття 4. Система прогностичних і програмних документів економічного і соціального розвитку

Система прогностичних і програмних документів економічного і соціального розвитку складається з:

прогнозів економічного і соціального розвитку України на середньо- та короткостроковий періоди;

прогнозів розвитку окремих галузей економіки на середньостроковий період;

загальнодержавних програм економічного, соціального розвитку, інших державних цільових програм;

прогнозів економічного і соціального розвитку Автономної Республіки Крим, областей, районів та міст на середньостроковий період;

програм економічного і соціального розвитку Автономної Республіки Крим, областей, районів та міст на короткостроковий період.

У разі необхідності прогностичні і програмні документи економічного і соціального розвитку можуть розроблятися на більш тривалий період.

Стаття 5. Розробка прогностичних і програмних документів економічного і соціального розвитку

Прогностичні та програмні документи економічного і соціального розвитку розробляються на основі комплексного аналізу демографічної ситуації, стану використання природного, виробничого, науково-технічного та трудового потенціалу, конкурентоспроможності вітчизняної економіки, оцінки досягнутого

рівня розвитку економіки і соціальної сфери та з урахуванням впливу зовнішніх політичних, економічних та інших факторів і очікуваних тенденцій зміни впливу цих факторів у перспективі.

Показники прогнозних і програмних документів економічного і соціального розвитку є орієнтиром для розроблення суб'єктами підприємницької діяльності власних прогнозів, планів, бізнес-планів та інших документів.

Прогнозні і програмні документи економічного і соціального розвитку розробляються у строки та у порядку, встановлені Кабінетом Міністрів України.

Стаття 6. Прогноз економічного і соціального розвитку України на середньостроковий період

Прогноз економічного і соціального розвитку України на середньостроковий період розробляється на п'ять років.

У прогнозі економічного і соціального розвитку України на середньостроковий період повинні бути відображені:

аналіз соціально-економічного розвитку країни за попередній період та характеристика головних проблем розвитку економіки і соціальної сфери;

очікувані зміни зовнішньополітичної та зовнішньоекономічної ситуації та їх вплив на економіку країни;

оцінка впливу можливих заходів державної політики у прогнозному періоді на розвиток економіки і соціальної сфери;

цілі та пріоритети економічного і соціального розвитку у середньостроковому періоді та пропозиції щодо напрямів державної політики у цей період;

прогноз кон'юнктури на внутрішніх та зовнішніх ринках стратегічно важливих видів товарів та послуг;

основні макроекономічні та інші необхідні показники і баланси економічного і соціального розвитку, в тому числі у розрізі галузей економіки, Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва та Севастополя;

висновки щодо тенденцій розвитку економіки країни протягом середньострокового періоду.

Прогноз економічного і соціального розвитку України на середньостроковий період використовується під час розроблення проекту Програми діяльності Кабінету Міністрів України і публікується в газеті "Урядовий кур'єр".

Стаття 7. Прогноз економічного і соціального розвитку України на короткостроковий період

Прогноз економічного і соціального розвитку України на короткостроковий період розробляється щорічно на наступний рік.

У прогнозі економічного і соціального розвитку України на короткостроковий період повинні бути відображені:

аналіз соціально-економічного розвитку країни за минулий та поточний роки та характеристика головних проблем розвитку економіки і соціальної сфери;

очікувані зміни зовнішньополітичної та зовнішньоекономічної ситуації та їх вплив на економіку країни;

оцінка впливу можливих заходів державної політики у прогностному періоді на розвиток економіки і соціальної сфери;

основні макроекономічні та інші необхідні показники і баланси економічного і соціального розвитку, в тому числі у розрізі галузей економіки, Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва та Севастополя;

висновки щодо розвитку економіки країни у наступному році.

Показники прогнозу економічного і соціального розвитку України на короткостроковий період використовуються для розроблення державних цільових програм та для оцінки надходжень і формування показників Державного бюджету України.

Стаття 8. Загальнодержавні програми економічного, соціального розвитку, інші державні цільові програми

Порядок розроблення, затвердження і виконання загальнодержавних програм економічного, соціального розвитку, інших державних цільових програм визначається Законом України "Про державні цільові програми".

Розділ III. РОЗРОБКА ПРОГНОЗНИХ ТА ПРОГРАМНИХ ДОКУМЕНТІВ ЕКОНОМІЧНОГО І СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ АВТОНОМНОЇ РЕСПУБЛІКИ КРИМ, ОБЛАСТЕЙ, РАЙОНІВ ТА МІСТ

Стаття 9. Розробка прогнозних та програмних документів економічного і соціального розвитку Автономної Республіки Крим, областей, районів та міст

В Автономній Республіці Крим, областях, районах та містах України розробляються прогнози економічного і соціального розвитку на середньостроковий період та програми економічного і соціального розвитку на

короткостроковий період.

Стаття 10. Прогноз економічного і соціального розвитку Автономної Республіки Крим, області, району, міста на середньостроковий період

Прогноз економічного і соціального розвитку Автономної Республіки Крим, області, району, міста на середньостроковий період розробляється на п'ять років.

У прогнозі економічного і соціального розвитку Автономної Республіки Крим, області, району, міста на середньостроковий період повинні бути відображені:

аналіз соціально-економічного розвитку відповідної адміністративно-територіальної одиниці за попередній період та характеристика головних проблем розвитку її економіки та соціальної сфери;

стан використання природного, виробничого, науково-технічного та трудового потенціалу, екологічна ситуація у відповідній адміністративно-територіальній одиниці;

прогноз кон'юнктури на ринках основних видів товарів та послуг;

можливі шляхи розв'язання головних проблем розвитку економіки та соціальної сфери відповідної адміністративно-територіальної одиниці;

цілі та пріоритети соціально-економічного розвитку в середньостроковий період та пропозиції щодо заходів місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування для їх досягнення;

основні показники соціально-економічного розвитку відповідної адміністративно-територіальної одиниці;

висновки щодо тенденцій розвитку економіки відповідної адміністративно-територіальної одиниці протягом середньострокового періоду.

Стаття 11. Програма економічного і соціального розвитку Автономної Республіки Крим, області, району, міста на короткостроковий період

Програма економічного і соціального розвитку Автономної Республіки Крим, області, району, міста Києва, Севастополя на короткостроковий період розробляється щороку взаємоузгоджено з щорічним посланням Президента України до Верховної Ради України про внутрішнє і зовнішнє становище України.

У програмі економічного і соціального розвитку Автономної Республіки Крим, області, району, міста на наступний рік повинні бути відображені:

аналіз соціально-економічного розвитку відповідної адміністративно-територіальної одиниці за попередній і поточний роки та характеристика головних проблем розвитку її економіки та соціальної сфери;

стан використання природного, виробничого, науково-технічного та трудового потенціалу, екологічна ситуація у відповідній адміністративно-територіальній одиниці;

можливі шляхи розв'язання головних проблем розвитку економіки і соціальної сфери відповідної адміністративно-територіальної одиниці;

цілі та пріоритети соціально-економічного розвитку відповідної адміністративно-територіальної одиниці в наступному році;

система заходів місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування щодо реалізації соціально-економічної політики з визначенням термінів виконання та виконавців;

основні показники соціально-економічного розвитку відповідної адміністративно-територіальної одиниці;

дані про отримання та використання доходів від розпорядження об'єктами права комунальної власності, ефективності використання об'єктів права комунальної власності, показники розвитку підприємств та організацій, що є об'єктами права комунальної власності.

Розділ IV. ПРОГНОЗИ РОЗВИТКУ ГАЛУЗЕЙ ЕКОНОМІКИ **Стаття 12. Розробка прогнозів розвитку галузей**

На галузевому рівні розробляються прогнози розвитку галузей економіки на середньостроковий період.

Перелік галузей економіки, щодо яких розробляються прогнози розвитку, порядок та терміни їх розроблення визначаються Кабінетом Міністрів України.

Стаття 13. Прогнози розвитку галузей економіки на середньостроковий період

Прогнози розвитку галузей економіки на середньостроковий період розробляються на п'ять років.

У прогнозі розвитку галузі економіки на середньостроковий період повинні бути відображені:

аналіз розвитку відповідної галузі економіки за попередній період;

характеристика використання виробничого потенціалу галузі;

оцінка задоволення потреб у основних видах товарів і послуг, що виробляються підприємствами галузі, на внутрішньому ринку;

характеристика головних проблем розвитку галузі;

прогноз кон'юнктури на внутрішніх і зовнішніх ринках основних видів товарів та послуг галузі;

можливі шляхи розв'язання головних проблем розвитку галузі;

цілі та пріоритети розвитку галузі у середньостроковий період та пропозиції щодо напрямів державної політики у цій галузі;

пропозиції щодо структурної перебудови галузі, технологічного оновлення виробництва, впровадження досягнень науково-технічного прогресу, енергозбереження та підвищення ефективності виробництва;

основні показники розвитку галузі (обсяги та ефективність виробництва, розвиток конкуренції, конкурентоспроможність продукції, забезпеченість сировиною та матеріалами, фінансове становище підприємств галузі, розвиток міжгалузевих зв'язків, ефективність системи збуту продукції, обсяги інвестицій);

висновки щодо тенденцій та напрямів розвитку відповідної галузі протягом середньострокового періоду.

Прогнози розвитку галузей економіки на середньостроковий період затверджуються в порядку, що визначається Кабінетом Міністрів України.

Статтю 14 виключено

**Розділ V. ПОВНОВАЖЕННЯ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ УЧАСНИКІВ
ДЕРЖАВНОГО ПРОГНОЗУВАННЯ ТА РОЗРОБЛЕННЯ ПРОГРАМ
ЕКОНОМІЧНОГО І СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ** Стаття 15. Повноваження
Верховної Ради України щодо загальнодержавних програм економічного,
соціального розвитку

Верховна Рада України відповідно до Конституції України затверджує загальнодержавні програми економічного, соціального розвитку.

**Стаття 16. Повноваження Кабінету Міністрів України щодо державного
прогнозування**

Кабінет Міністрів України:

організовує підготовку прогнозів економічного і соціального розвитку України на середньо- та короткостроковий періоди, підготовку прогнозів розвитку окремих галузей економіки на середньостроковий період;

визначає структуру прогнозних документів економічного і соціального розвитку, строки і порядок їх розроблення, відповідальних виконавців;

{Абзац четвертий статті 16 виключено на підставі Закону № 4731-VI від 17.05.2012}

схвалює прогнози економічного і соціального розвитку України на середньо- та короткостроковий періоди, прогнози розвитку окремих галузей економіки на середньостроковий період.

{Абзац шостий статті 16 виключено на підставі Закону № 4731-VI від 17.05.2012}

Стаття 17. Повноваження центральних органів виконавчої влади, що забезпечують формування та реалізують державну політику у сфері економічного і соціального розвитку, та інших центральних органів виконавчої влади щодо державного прогнозування

Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері економічного і соціального розвитку, як головний виконавець та координатор робіт з прогнозування економічного і соціального розвитку:

разом з іншими центральними та місцевими органами виконавчої влади, Національним банком України готує прогнози економічного і соціального розвитку України на середньо- та короткостроковий періоди;

погоджує прогнози розвитку окремих галузей економіки на середньостроковий період;

розробляє структуру прогнозних документів економічного і соціального розвитку, методичні рекомендації щодо їх підготовки, відповідає за впровадження в практику сучасних технологій прогнозування соціально-економічних процесів;

здійснює організаційно-методичне керівництво та координує підготовку прогнозів економічного і соціального розвитку Автономної Республіки Крим, областей, районів і міст на середньостроковий період та програм економічного і соціального розвитку Автономної Республіки Крим, областей, районів і міст на короткостроковий період.

Інші центральні органи виконавчої влади:

беруть участь у розробленні прогнозів економічного і соціального розвитку України на середньо- та короткостроковий періоди;

відповідно до визначеного Кабінетом Міністрів України переліку розробляють прогнози розвитку окремих галузей економіки.

Стаття 18. Повноваження Ради міністрів Автономної Республіки Крим, місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування щодо державного прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку

Рада міністрів Автономної Республіки Крим, місцеві державні адміністрації та органи місцевого самоврядування розробляють прогнози економічного і соціального розвитку Автономної Республіки Крим, областей, районів і міст на середньостроковий період, програми економічного і соціального розвитку Автономної Республіки Крим, областей, районів і міст на короткостроковий період та забезпечують контроль за виконанням відповідних показників програм економічного і соціального розвитку Автономної Республіки Крим, областей, районів і міст на короткостроковий період.

Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні, Київська та Севастопольська міські державні адміністрації беруть участь у розробленні проектів прогнозів економічного і соціального розвитку України на середньо- та короткостроковий періоди і загальнодержавних програм економічного, соціального розвитку, інших державних цільових програм, забезпечують виконання завдань, визначених цими програмами, на відповідній території.

Стаття 19. Відповідальність посадових осіб за порушення цього Закону

Посадові особи, винні у порушенні цього Закону, притягуються до відповідальності відповідно до законів України.

Розділ VI. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

2. Кабінету Міністрів України:

у тримісячний строк затвердити структуру та порядок державного розроблення прогнозних та програмних документів економічного і соціального розвитку із встановленням конкретних строків для районів, областей, Автономної Республіки Крим і загальнодержавного рівня;

визначити перелік галузей економіки, щодо яких розробляються прогнози та програми їх розвитку, та відповідальних виконавців;

у тримісячний строк забезпечити підготовку методичних рекомендацій розроблення прогнозних та програмних документів економічного і соціального розвитку.

Президент України

Л.КУЧМА

м. Київ

23 березня 2000 року

№ 1602-III

Закон чинний. Актуальність перевірено 10.02.2021